GRENSEKOMITÉEN
VÄRMLAND-ØSTFOLD

HANDLINGSPLAN

2019 - 2021

Forslag til Handlingsplan og budsjett 2019-2021

Bakgrunn

Grensekomiteen ble etablert i 1990. Siden den gangen har komiteen arbeidet aktivt med infrastrukturspørsmål og med spesifikke spørsmål knyttet til grensen. I tillegg har man gjennomført en del prosjekter i samarbeide mellom norske og svenske aktører hvor tema har vært oppvekst, reiseliv, friluftsliv, næringsliv, hestesport etc.

De største prosjektene og aktivitetene som Grensekomiteen er involvert i er:

- E18 utbyggingen
- Høyhastighetsutredningen Oslo-Stockholm
- TENTACLE prosjektet
- Unionsleden Moss-Karlstad
- Grensemuligheter (assosiert)

I tillegg er det alltid flere mindre saker som dukker opp innenfor turisme, næringsliv, kollektivtransport, ulv, toll og andre grenseutfordringer.

Formål / visjon:

Grensekomiteen skal være en aktør for å styrke og forenkle samarbeidet mellom Värmland og Østfold og være en pådriver for regional utvikling i det "Indre Skandinavia" gjennom å involvere svenske og norske nasjonale, regionale og lokale myndigheter i samarbeidet.

Generelle mål:

Arbeidet skal gjennomføres i nært samarbeid med de deltagende kommunene og de regionale myndighetene i Värmland og Østfold. Det skal også søkes samarbeid med Osloregionen og andre naturlige samarbeidspartnere.

Grensekomiteen skal:

- være aktiv i Interreg-arbeidet og i samarbeidet mellom Østfold Fylkeskommune og Region Värmland, både i forhold til å etablere nye prosjekter innen de vedtatte satsingsområdene og i forhold til å ivareta regionens interesser
- legge vekt på et samarbeid med andre komiteer, spesielt Svinesundkomiteen og ARKO
- bidra til å skape nettverk og formidle kontakter på begge sider av grensen
- arrangere konferanser innen medlemmenes interesseområder
- initiere nye prosjekter med basis i samarbeidsavtalen mellom regionene Värmland og Østfold og kommunenes prioriteringer
- informere og markedsføre komiteen og det grenseregionale samarbeidet

Medlemmer:

Grensekomiteen har 11 norske og 5 svenske kommuner som medlemmer i 2019. Og Østfold Fylkeskommune. Fra 2018 vil Viken fylkeskommune kunne overta Østfolds plass og både Moss og 5 Indre Østfold kommuner vil endre sin struktur og de nye kommunene må ta stilling til sitt medlemskap i komiteen fra 2020.

Befolkningsutvikling

Norske medlemmer	Innbyggere 01.01.2005	Innbyggere 01.01.2018	Innbyggere 01.01.2019	Areal km²
Aremark	1 466	1 399	1 357	321
Askim	12 909	15 810	15 865	69
Eidsberg	9 194	11 415	11 424	236
Rømskog	652	682	673	183
Marker	3 344	3 567	3 592	413
Trøgstad	4 792	5 337	5 347	205
Skiptvet	3 149	3 831	3 797	102
Spydeberg	4 290	5 853	6 042	142
Hobøl	3 965	5 621	5 642	141
Våler	4 020	5471	5 593	257
Moss	25 239	32 588	32 726	63
SUM kommuner	**69 000**	**91 574**	**92 058**	**2 132**
Østfold fylke	**239 382**	**295 421**	**297 520**	**4 183**

Svenske medlemmer	Innbyggere 31.12.2005	Innbyggere 31.12.2017	Innbyggere 31.12.2018	Areal km2
Säffle	16 080	15 727	15 643	1 221
Årjäng	9 800	9 948	10 011	1 420
Grums	9 408	9 011	9 016	386
Bengtsfors	10 225	9 905	9 486	889
Kristinehamn	23 899	24 650	24 650	1 392
SUM kommuner	**69 412**	**68 343**	**66 966**	**5 308**
Värmlands län	**273 288**	**280 399**	**281 482**	**19 371**

TRANSPORT

Selv om det har skjedd store forbedringer i veistandarden så er det fortsatt store utfordringer på transportsiden i det sentrale skandinaviske grenseområdet fra Hedmark/Dalarna i nord til Svinesundsområdet i sør. Det er gledelig at E18 på norsk side nesten er ferdig utbygget.

Det gjenstår fortsatt 19 kilometer på norsk side gjennom Akershus og dessuten en lengre strekning i Sverige mellom Töcksfors og Valnäs. Grensekomiteen slipper ikke taket i denne saken før alt er å plass.

Jernbanesaken er en enda større utfordring. Grenseovergangene og byene på svensk side er ikke en del av Intercitynettet rundt Oslo selv om arbeidsmarkedsregionen strekker seg over grensen, og den økte mobiliteten og befolkningsveksten fører til større press på veiene fordi jernbanen ikke tar sin del av jobben med å bringe pendlere og andre over grensen på en effektiv måte.

Grensekomiteen har de siste årene arbeidet gjennom TENTACLE prosjektet for å påvirke nordiske og nasjonale myndigheter og EU. Det har vært kontakt på høyt politisk nivå og med de respektive etater for å legge fram grenseregionens utfordringer, muligheter og ideer til hva som bør gjøres av nye investeringer.

Prosjektet avsluttes i 2019 ved at en rapport med forslag til videre strategi legges fram for årsmøtet i Grensekomiteen.

REISELIV OG OPPLEVELSER

Arbeidet med utvikling av Unionsleden Moss-Karlstad har hatt sterkt fokus de seneste 3 årene. Prosjektet har sin egen utvikling og struktur, så vi skal ikke gå mye inn på det her og nå.

Grensekomiteen har tatt stilling til at man vil være eier og primus motor for Unionsleden også etter at Interreg-prosjektet ebber ut. Grensekomiteen er forberedt på at utviklingen av Unionsleden vil ta flere år. Tidligere er det antydet 10 år, så fram mot 2030 vil arbeidet med leden måtte ha et sterkt fokus. Det kan også innebære at et eller flere nye prosjekter må iverksettes etter at det første prosjektet er slutt i 2019.

Unionsleden vil også dra nytte av det nye Interreg prosjektet LÄT/LAT som nylig har fått klarsignal fra Interreg Sverige/Norge.

En utfording for flere grensekomiteer fra 2020 blir å få til en satsning som involverer de nye strukturene på kommunalt og regionalt nivå som kommer i Norge. Region Värmland og Karlstad kommun som velger å stå utenfor det grenseregionale samarbeidet både mot Hedmark/Akershus og Østfold kan dras med på prosjekter hvor dette er aktuelt.

POLITIKK OG NORDISK SAMARBEID

Den tyngste finansieringen av komiteens arbeid kommer fra Nordisk Ministerråd. I 2018 ble det inngått en 3 års avtale som sikrer økonomisk bærekraft. I avtalen ligger det en forpliktelse til å delta aktivt i det nordiske samarbeidet. Grensekomiteen Värmland-Østfold er derfor med i en tematisk arbeidsgruppe for utvikling av bærekraftige nordiske byer og regioner.

Det nordiske samarbeidsprogrammet legger til grunn at alle grensekomiteene deltar i et grenseoverskridende arbeid på de prioriteringer som ligger i samarbeidsprogrammet. De tematiske prioriteringene er som følger:

1. Hållbar landsbygdsutveckling och regional utveckling
2. Innovativa regionala miljöer
3. Hållbara städer och stadsutveckling

I tillegg finnes det **Tvärgående teman i samarbetsprogrammet**

- Demografi och integration – skall inkluderas i samtliga tre insatsområden
- Den nordiska strategin för hållbar utveckling:
  - barn och unga
  - ekonomisk, social- miljömässig hållbarhet
  - jämställdehetsperspektivet
- Nordiska statsministerinitiativ
  - tex. nordiska lösningar för hållbar stadspolitik
  - Förbättrat samarbete mellan sektorer och institutioner
- Nordiska arktis inkluderar alla insatsområden
- kommun- och regionreformer – hur inverkar de

Som et vilkår for den økonomiske støtten ligger det i sakens natur at Grensekomiteens arbeid og prioriteringer bør korrespondere godt med samarbeidsprogrammet, men kan selvsagt også ta opp andre saker. Transport er ikke en del av samarbeidsprogrammet, men transport er en viktig del av arbeidet med bærekraftig regional utvikling, så her er det ingen motsetning. Nordisk Råd har nylig

vedtatt at samarbeidet om transport må styrkes, så prosjekter som TENTacle og Unionsleden ligger innenfor prioriteringen fordi fokuset ikke kun er transport, men regional utvikling, folkehelse, klima og miljø med videre.

INFORMASJON

Det er også viktig at informasjonsarbeidet om komiteens virksomhet legges opp slik at flest mulig kan få innsyn i hva komiteen arbeider med. Derfor brukes det noen ressurser på å opprettholde en hjemmeside og litt annonsering. Mesteparten av info-arbeidet skjer via epost, sosiale medier og deltagelse på møter og konferanser og gjennom prosjektene som komiteen er med i.

Målsettinger for 2019-2020

Nordisk samarbeid

1. Delta i det nordiske samarbeidsprogrammet og i de aktiviteter som initieres fra Nordisk Ministerråd, ut fra relevans, kapasitet og muligheter.

Transport

2. Visjonen om en "grønn korridor" gjennom Østfold og Värmland skal holdes levende, hvor myndigheter, næringslivet, foreninger og institusjoner samarbeider om næring, utdanning, kultur, helse, idrett, opplevelser, transport, miljø, klima og energi.

3. Presse på for å forsere E18 utbyggingen gjennom Akershus og Värmland (Töcksfors-Valnäs), og forbedre kollektivtransporten langs E18.

4. Arbeide for å få realisert et moderne nordisk jernbanenett, herunder en moderne jernbaneforbindelse Oslo-Stockholm og Oslo-Göteborg, med konkurransedyktige reisetider.

5. TENTacle rapporten for Central Scandinavian Borderland legges til grunn for videre arbeid.

Reiseliv og opplevelser

6. Reiseliv skal stå sentralt i grensekomiteens arbeid med vekt på utvikling av opplevelser og grenselandets spesielle historie, herunder Unionsleden. Komiteen kan være med på nye Interreg-søknader som styrker dette arbeidet.

Informasjon

7. Promotering av regionen gjennom bruk av Internett og andre media er viktig. Grensekomiteen ønsker å støtte prosjekter og initiativ for å fremme kunnskap og informasjon om regionen.

Politikk og samarbeid

8. Opprettholde gode kontakter mellom lokale/regionale myndigheter og offentlige institusjoner for å redusere grensehinder, forenkle samarbeid og bedre kunne utnytte felles ressurser og regionens potensiale.

9. «Politikk i Grenseland» videreføres med sikte på å styrke kontakten og samarbeidet over grensen mellom politikere og politisk engasjerte med et spesielt fokus på neste generasjon.

Aktiviteter, budsjett og organisering

Samarbeidsavtale med Nordisk Ministerråd

Den 3-årige samarbeidsavtalen ble fornyet for 3 år fra og med 2018.

Inntekter

Grensekomiteen Värmland-Østfold økte i 2016 medlemmenes bidrag for å styrke ressursgrunnlaget i komiteen, blant annet for å sikre støtten fra NMR. Bortfall av et par medlemmer reduserer bidraget fra Sverige, men er ikke kritisk for komiteen. Komiteen bør undersøke mulighet for nye medlemmer og økt regionalt bidrag fra norsk side fra 2020.

Møter i Grensekomiteen

- Hvert år bør det avholdes 2 medlemsmøter i Grensekomiteen inklusive årsmøtet
- Komiteen har også et styre og et arbeidsutvalg som møtes etter behov og ad hoc grupper kan nedsettes for å jobbe med enkelte spørsmål. Arbeidsutvalget har det økonomiske ansvaret for virksomheten sammen med sekretariatsleder.

Sekretariat

De senere år har sekretariatet vært bemannet 2 dager per uke, med unntak av sommermånedene hvor nivået har vært lavere. Nivået ligger på 450 timer per år. Sekretariatet skal jobbe med å arrangere møter, seminarer, rapporter, søknader og promotere komiteen i ulike sammenhenger. Prosjekter kommer i tillegg.

Grensekomiteen deltar i 2 nordiske arbeidsgrupper. Den ene er konsentrert om nordiske transport-infrastruktur. Dette er en gruppe som grensekomiteene selv har etablert og samarbeider med Nordisk Råd hvor en egen arbeidsgruppe av parlamentarikere er utpekt. Det er også kontakt med transportmyndighetene. Gruppen koordineres av Kvarkenrådet.

Den andre gjelder ”Sustainable cities and urban development” . Sekretariat er NORDREGIO. Den aktuelle saken som det jobbes med er konsekvenser og muligheter for steder som får etablert ny og modernisert infrastruktur, som veier, jernbane og bedre kollektivtilbud. I gruppen inngår også Kvarken og Greater Copenhagen.

Informasjonsarbeid

Informasjon består av flere saker. Utarbeidelse av presentasjoner og foredrag, brosjyrer og dokumenter, deltakelse på møter og seminarer/konferanser som arrangeres nasjonalt, nordisk eller på europeisk nivå. Hjemmesiden www.varmost.net skal vedlikeholdes og oppdateres. Arbeidet med info og PR for Grensekomiteens arbeid bør fortsette på dagens nivå.

Reiser og overnatting

Det er behov for å ha midler til å gjennomføre reiser og møter internt i regionen til hovedstedene i Norden og eventuelt til EU kontorer for å påvirke og gi informasjon. Midler avsettes til å gjennomføre årsmøte, seminarer og styremøter.

Ekstern bistand

I forbindelse med at det skal utarbeides notater og søknader til Interreg og andre steder så er det ønskelig å ha en mindre pott til ekstern bistand og konsultasjoner med eksperter. Budsjettposten er på rundt 230.000 kroner per år og er salderingsposten for nye prosjekter etc.

Prosjekter

- Grensekomiteen har ansvaret for prosjektet Unionsleden. Den administrative ressursen dekkes i sin helhet av prosjektmidler hvorav egenfinansieringen innbetales av andre.
- For TENTACLE prosjektet har tatt en del kostnader i forhold til arbeidet med transport. Det bør søkes nye prosjektmidler innenfor transportområdet.
- Det var ingen aktivitet rundt «Politikk i Grenseland» de 3 siste år, men i neste periode bør det arrangeres et møte over grensen mellom unge politikere/ungdomsråd for å diskutere aktuelle saker, som for eksempel klima og miljø.
- Nye prosjekter av en viss størrelse må diskuteres i styret

BUDSJETT FOR ORDINÆR DRIFT NOK

KONTONR		TEKST	Regnskap - 2018	Bud 2019	Bud 2020	Bud 2021
		DRIFTSINNTEKTER				
	3100	Medlemskontigent	384 500,00	330 000,00	330 000,00	330 000,00
	3105	Unionsleden	353 000,00	-	-	-
	3110	Nordisk Ministerråd	1 067 679,45	702 000,00	702 000,00	702 000,00
	3115	TENTACLE	213 206,67	0	0	0
A		**SUM DRIFTSINNTEKTER**	**2 018 386,12**	**1 032 000,00**	**1 032 000,00**	**1 032 000,00**
		DRIFTSKOSTNADER				
	4500	Eksterne tjenester og prosjekter	307 329,70	229 500,00	229 500,00	229 500,00
B		**SUM VARER/TJENESTER**	**307 329,70**	**229 500,00**	**229 500,00**	**229 500,00**
C		SUM DEKNINGSBIDRAG (A-B)	1 711 066,42	823 000,00	823 000,00	823 000,00
	5000	Lønn til ansatte prosjekter	280 439,54	0,00	0,00	0,00-
		Andre lønnskostnader	-	-	-	-
D		**SUM LØNNSKOSTNADER**	**280 439,54**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
	6300	Leie lokaler og postboks	11 622,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00
E		**SUM LOKALER**	**11 622,00**	**12 000,00**	**12 000,00**	**12 000,00**
	6420	Datasystemer, web-utvikling og drift	18 270,00	20 000,00	20 000,00	20 000,00
F		**SUM Leie maskiner og utstyr**	**18 270,00**	**20 000,00**	**20 000,00**	**20 000,00**
	6590	Annet driftsmateriale	16 471,25	12 000,00	12 000,00	12 000,00
	6595	Tilskudd til utredning	155 000,00	0,00	0,00	0,00
G		**SUM kostnadsførte anskaffelser**	**171 471,25**	**12 000,00**	**12 000,00**	**12 000,00**
	6700	Revisjonshonorar	0,00	12 000,00	12 000,00	12 000,00
	6705	Regnskapshonorar	42 440,63	100 000,00	100 000,00	100 000,00
	6760	Sekretariat / Nordisk	551 250,00	450 000,00	450 000,00	450 000,00
H		**SUM drift/admin**	**593 690,63**	**562 000,00**	**562 000,00**	**562 000,00**
	6800	Kontorrekvisita, etc.	5 045,75	8 000,00	8 000,00	8 000,00
	6860	Møter, kurs, konferanser	42 365,50	100 000,00	100 000,00	100 000,00
	6940	Porto	31,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00
I		**SUM KONTOR, MØTER, DIVERSE**	**70 879,87**	**109 000,00**	**109 000,00**	**109 000,00**
	7100	Bilgodgjørelse	11 127,40	6 000,00	6 000,00	6 000,00
	7140	Reiser, ikke oppg.pliktig	211 998,02	50 000,00	50 000,00	50 000,00
	7160	Diett, ikke oppg. Pliktig	38 507,04	6 000,00	6 000,00	6 000,00
J		**SUM reise, diett, bilgodtgj**	**263 440,46**	**62 000,00**	**62 000,00**	**62 000,00**
	7320	Reklame, annonser, salg	136 854,33	20 000,00	20 000,00	20 000,00
K		**SUM REKLAME, SALG**	**136 854,33**	**20 000,00**	**20 000,00**	**20 000,00**
	7420	Gaver og kontigenter	4 959,95	5000,00	5000,00	5000,00
L		**SUM GAVER OG KONTIGENTER**	**4 959,95**	**5000,00**	**5000,00**	**5000,00**
	7770	Bank og kortgebyrer	170,00	500,00	500,00	5000,00
	7790	Annen kostnad med fradrag	20 000,00	0,00	0,00	0,00
M		**SUM andre kostnader**	**20 170,00**	**500,00**	**500,00**	**500,00**
N		**SUM ANDRE DRIFTSKOSTN.**	**1 291 358,99**	**802 500,00**	**802 500,00**	**802 500,00**
O		**SUM DRIFTSKOSTNADER**	**1 879 128,23**	**1 032 000,00**	**1 032 000,00**	**1 032 000,00**
P		**DRIFTSRESULTAT**	**139 257,89**	**- 0,00**	**- 0,00**	**- 0,00**
		FINANSINNTEKTER OG KOSTNADER	-158,61	0,00	0,00	0,00
R		**ORD. RESULTAT FØR SKATT**	**139 099,28**	**-**	**-**	**-**
S		**ÅRSRESULTAT ORDINÆR DRIFT**	**139 099,28**	**-**	**-**	**-**